

ПЕРЛИНИ СУМЩИНИ

Жовтневе - батьківщина визволителя Праги

Селище міського типу Жовтневе знаходиться на річці Вир в 45 км від Білопілья і в 10 км від залізничної станції Вири на лінії Баси - Ворожба. Крізь селище проходить автодорога Суми - Конотоп.

Засноване село в 1-й половині XVII ст. вихідцями з Правобережної України - селянами і козаками, які, тікаючи від гніту польської шляхти і магнатів, оселилися на території Російської держави. В 50-х роках XVII ст. воно увійшло в Сумський слобідський полк. Були в селі ще і піддані селяни, які сплачували натуральні і грошові побори на військо, виконували підводну, поштову і постійну покору, а також будівельні і ремонтні роботи на військових об'єктах. Після ліквідації полкового устрою (1765 р.) на території Слобожанської України козаки і підпомічники були переведені в військові обивателі і обкладені подушною податтю. Піддані за указом Катерини II від 1783 р. були остаточно закріпачувані. На початку XX ст. частина з них працювала в поміщицькій економії, доглядаючи за худобою, вирощувала хліб, цукровий буряк, а інші - на цукровому заводі, побудованому в 1880 р. капіталістом Харитоненком.

В 1924 р. мешканцями було створене колективне господарство "Жовтневе". В жовтні 1929 р. була



створена сільськогосподарська артіль "3-й Інтернаціонал". З року в рік зростала виробнича потужність цукрового заводу. В перші дні Другої світової війни більшість чоловіків пішло на фронт захищати Вітчизну. Перший бій під Жовтневим стався 28 вересня 1941 р. Залишивши 5 підбитих танків і 2 самохідних гармати, ворог відступив. Але з наступом темряви він повторив атаку. Цього разу на село наступало майже батальйон мотопіхоти супротивника з артилерією і танками. Загубивши ще 4 танки і з десяток автомашин, гітлерівці ввірвалися в Жовтневе. Підкріплення, спрямоване сюди радянським командуванням, - мотопіхота 6-го полку і танкова рота - підійшло, коли село вже захопив ворог. 29 вересня радянські воїни почали наступ на Жовтневе. За допомогою підрозділів 175-го мотострілецького полку в ніч на 30 вересня радянські війська вибили фашистів з села. Але після того, як 2-а танкова армія Гудеріана прорвалася на лівому флангу Брянського фронту, частини 40-ї армії за наказом радянського командування почали 8 жовтня відходити на нові

рубежі. 9 жовтня гітлерівці захопили Жовтневе. Окупанти силком вивезли 175 юнаків і дівчат на каторжні роботи до Німеччини. Восени 1941 р. почала діяти підпільна організація. Але на початку 1942 р. гітлерівці напали на слід організації. Всіх підпільників було страчено. 3 вересня 1943 р. частини 180-ї стрілецької дивізії звільнили Жовтневе від гітлерівських окупантів. Мужньо билися 600 жителів села на фронтах Другої світової війни, 430 з них пали смертю хоробрих, 517 - нагороджені орденами і медалями. Командир танка 1-го батальйону 63-ї гвардійської танкової бригади лейтенант І.Г. Гончаренко, уродженець Жовтневого, разом з екіпажем звільняв територію Польщі, його танк одним з перших ввірвався в передмістя Берліна. Потім брав участь у звільненні Праги. Машина Гончаренка йшла в голові колони і одна з перших почала бій з ворогом. В цьому бою командир танка загинув смертю хоробрих. В Празі на площі Штефанека, на високому постаменті був встановлений танк І.Г. Гончаренка з бортовим номером 23. Свято шанують жителі Жовтневого пам'ять про загиблих односельців і воїнів-визволителів. Встановлений пам'ятник односельцям, загиблим в боротьбі з гітлерівцями. На братерській могилі, де поховані радянські воїни-визволителі села від окупантів, споруджений монумент, на якому золотими літерами накреслені імена загиблих.

В. Тупікова, випускниця історичного факультету Університету III віку



Церква Різдва Богородиці (1796 р.)

РАЗГАДАЙ КРОССВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛИ:

1. Кандалы. 6. Столп правосудия. 10. Парусное судно. 14. Сорт помидор. 15. Женское имя. 16. Коллежский. 18. Музыкант-струнник. 22. Неядовитая змея. 24. Сын Дедала. 26. Горная антилопа. 28. Женское имя. 29. Родной деревянный.

ПО ВЕРТИКАЛИ:

2. Приятель Барби. 3. Животное для ярма. 4. То же, что мгла. 5. Хвостатый пиджак. 7. Ед. площади. 8. Царь Мидии. 9. Георг ... 11. Чудо ... 12. Белое безумие. 13. Буква славянской азбуки. 17. Исламский пророк. 19. Веселая телепередача. 20. Селение в Киргизии. 21. Немецкая тетенька. 23. Лопе ... Вега. 25. Монета Лаоса. 27. Шумерский бог неба. 28. Из двух ... выбирают меньшее.

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД ИЗ № 32

ПО ГОРИЗОНТАЛИ:

1. Бутс. 5. Один. 8. Два. 9. Лея. 11. Еж. 12. Ан. 14. Раффи. 15. Моль. 18. Соть. 21. Ро. 22. Да. 23. Сноб. 25. Круг. 27. Агата. 30. Ну. 31. Ил. 32. Еда. 33. Над. 35. Храм. 36. Амон.

ПО ВЕРТИКАЛИ:

2. Уд. 3. Тверь. 4. Сажа. 5. Олаф. 6. Денис. 7. Ия. 10. Цам. 13. Язь. 16. Орн. 17. Лоо. 19. Одр. 20. Тау. 23. Суп. 24. Банда. 25. Калам. 26. Гоп. 28. Гуам. 29. Тина. 32. Ер. 34. До.

